

Напрямок: Розвиток економічних інструментів досягнення цілей сталого розвитку.

Хома А. Р.

*Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: ПЛАТИТИ НЕМОЖНА ЗМЕНШИТИ

Мабуть кожній працюючій особі, яка має власний дохід, відомо, що таке податок на доходи фізичних осіб або (ПДФО). Але іноді виникають питання: навіщо його сплачувати, куди йде цей податок, як він розраховується і до кого він застосовується, невже його сплачую лише я? На всі ці питання можна, а головне потрібно, знайти відповідь, щоб зрозуміти свої завдання і відповідальність як громадянина, та навчитись правильно і раціонально оцінювати можливості та функції влади країни, яка розпоряджається цими ж коштами. Це загальнодержавний податок, що стягується з доходів фізичних осіб громадян України, та не громадян (нерезидентів), які отримують доходи з джерел їх походження в Україні. Тобто за використання будь-яких ресурсів країни збирається податок, щось схоже на: «ось, на цій території є можливість отримувати дохід, користуйся, але сплати певну частину свого доходу за цю можливість».

За даними на 13 квітня 2020 року відповідно до статті Податкового Кодексу України ставка ПДФО становить 18% бази оподаткування щодо доходів, нарахованих у тому числі заробітної плати інших заохочувальних та компенсаційних виплат та інших. Також для тих, хто отримує пасивний дохід (дохід, який не залежить від щоденної діяльності) ставка податку – 18%, крім випадків передбачених у ПКУ. Але 5% – для доходів у вигляді дивідендів по акціях та корпоративних правах, нарахованих резидентами – платниками податку на прибуток підприємств (крім доходів у вигляді дивідендів по акціях, інвестиційних сертифікатах, які виплачуються інститутами спільного інвестування). Ще можуть траплятися випадки сплати ставки податку у половинному розмірі, тобто 9%, для доходів у вигляді дивідендів по акціях та/або корпоративних правах, інвестиційних сертифікатах, нарахованих нерезидентами, інститутами спільного інвестування та суб'єктами господарювання, які не є платниками податку на прибуток. Але є й такі види доходів, які звільнені від сплати податків, вони передбачені у ст.165 ПКУ. Важливо розуміти, що у структурі держбюджету України ПДФО становить понад 11%, і є далеко не останнім джерелом формування доходів бюджету. Той, хто сплачує податки і не намагається їх уникнути і буде жити в кращій країні. Всі ці державні збори, повертаються громадянам у вигляді соціальних благ та культурного розвитку. Зроблені дороги, парки, насадження дерев та квітів, тротуари, дитячі парки та інші, і це не весь список того, на що відходять наші кошти. Це основне джерело формування бюджету держави, яким потім і користуються самі українці.

Така ситуація: податкова ставка становить 18% для всіх хто отримує дохід без залежності від розміру цього доходу. Тобто, з 5000 грн (мінімальна заробітна плата з 1 вересня 2020 року) буде утримуватись 900 грн, а якщо зарплата 50 000 грн, то це 9000 грн, виглядає якось неправильно. Було б ефективніше застосувати прогресивну систему оподаткування, так як це роблять в деяких інших країнах. Що це означає? Це значить, що по мірі збільшення доходу особи, зростала б і податкова ставка, наприклад: з 5000-до 10000 грн, податок 18%, далі з 10000-до 50000 грн,- 22%. Щось подібне урегулювало б систему збору, та разом з цим збільшилась частина державного бюджету країни, що б досить таки позитивно відзначилось на економіці України. Вже б швидше погашався державний борг країни, та швидше рухались гроші. Адже на все потрібно виділяти кошти, на розвиток медицини, освіти, соціальну допомогу і особливо на захист країни. Всі заходи будуть однаково корисні саме для громадян, тих хто працює і живе заради кращого майбутнього.

Але не завжди це спрацьовує. Якщо зазирнути глибше і зрозуміти корінь проблеми, то річ зовсім не в податках, які начебто сильно зменшують чистий дохід. Так, без сумніву, крім ПДФО ще є військовий збір - 1,5%, ПДВ (податок на додану вартість), різні мита та акцизні збори. Це багато, вважають українці і потім жаліються, що в країнах Європи так добре, а в нас ні. А хтось взагалі знає, що податок в цих країнах, ще більший за наш? Наприклад в Німеччині як раз таки діє ця система прогресивного оподаткування, там податкова ставка має діапазон від 14%-до 42%, і чим більший дохід, тим вище збір. До чого все сходиться? А до того, що навіть такі великі податки громадяни сплачують належним чином, вони довіряють владі і тим, хто розподіляє податкові кошти. Немає такої масштабної ненависті і відрази до влади, а є лише результат – гарне і насичене благами життя. Державного боргу немає, дефіциту коштів немає, а є лише розвиток науки, медицини, освіти та іншого. І при розмірі таких не маленьких податків люди живуть, повним життям, дозволяють собі відпочинки, дорогі будинки і гарні дороги. Це лише справа менталітету, ми хочемо змін, але не хочемо змінюватись і вчитись новому, і від цього лише топчемося на місці, доки інші країни впевнено прогресують і дають майбутнє своїм громадянам.

Висновок: підсумовуючи все вище зазначене, потрібно додати, що податок це важлива частина нашого життя, ми платимо за те, щоб жити добре і так потрібно, ніхто в цьому не винен, завдання влади полягає в тому, аби зібрати ці кошти і правильно розподілити, от і все. Не треба жаліться на несправедливість, вона починається з самої людини, з кожного громадянина, так що, переглянути своє

ставлення до державного збору варто, хоча б для власного розуміння системи країни, в якій живеш і працюєш.